

La tribuna

Treure el país del cul de sac

Cal reconstruir l'economia donant suport a famílies i empreses

JAUME

Bartumeu

Is ingressos de duana del gener a l'abril d'enguany van ser, globalment, un 30,1% inferiors als quatre primers mesos de l'any passat.

Si ho mirem per productes, els ingressos per importació de tabac van fer una davallada del 47,3% en el primer trimestre. El mes de maig ha portat una atípica i extraordinària remuntada de la importació de tabac que ha reduït la caiguda d'ingressos per aquest producte del -47,3% al -33,8% pels cinc primers mesos de l'any.

Això és el que hauria de preocupar al Govern i a la majoria de DA: es manté la incògnita sobre el futur de les relacions econòmiques amb Europa i, també, sobre la subsistència del comerç del tabac i, en cinc mesos, els ingressos per importació de tabac han caigut del 33,8% en relació a l'any passat.

Comptat i debatut el volum dels ingressos globals per importacions era a 31 de maig del -19,5%.

En global i també pels cinc primers mesos s'ha ingressat 20.727.025 euros menys que el 2017!

És una evidència que els excursionistes que visiten Andorra baixen també, la qual cosa repercuteix en l'activitat comercial. Ho veu tot-hom, menys el ministre de Turisme que viu, encimbellat en la seva prepotència, en el núvol de l'autoadulació d'Andorra Turisme.

Mentrestant el Govern vol comprometre 167 milions d'euros per abonar la quota d'entrada al Fons Monetari Internacional.

D'altra banda, les incerteses i els dubtes que s'acumulen en el procés de negociació d'un acord d'associació amb la Unió Europea, que el govern de **Toni Martí** porta amb la més absoluta opacitat, no ajuden pas a generar esperança.

Pel contrari, el govern de DA ha aconseguit, amb la seva manca de

SERGI PÉREZ

transparència, que es generi mal·fiança sobre l'eventual abast de l'acord amb Europa, que no es pot pas limitar al sector tabaquer.

Un acord que hauria de ser bo per Andorra, pels seus empresaris i professionals i per les noves generacions.

LA PREOCUPANT situació del fons de vellesa de la Caixa Andorrana de Seguretat Social afegeix més incerteses i incògnites quant al futur. El 25 d'abril, el president de la Caixa Andorrana de Seguretat Social va enviar al Consell General una «proposta de mesures per a la sostenibilitat del sistema de pensions» que només va en la línia de retallar el nostre minso estat del benestar i posar en qüestió cotitzacions ja abonades.

La gravetat de la situació general ens exigeix doncs buscar alternatives creïbles per sortir del cul de sac.

La desocupació, la situació de precarietat que acosta al llindar de la pobresa, la dificultat d'arribar a

Els partidaris de DA defensen desmantellar els drets laborals i posar en qüestió la indispensable jubilació als 60 o 65 anys

final de mes, són l'horitzó de vida de centenars de famílies del país.

Als patiments de la vida material s'hi afegeixen la pèrdua d'esperança, la sensació que el futur està embossat pel país i pels nostres fills.

Les causes d'aquesta manca d'esperança social no són pas només econòmiques però no renaixerà l'esperança si no aconseguim canviar la situació econòmica.

Què cal fer?

Els partidaris de DA defensen desmantellar els drets laborals, posar en qüestió la indispensable jubilació als 60 o 65 anys i disminuir el cost del treball comprimint els salaris i les prestacions socials. El portaveu de DA, **Ladislau Baró**, explicava, el dia 22 de maig, que ho volen tenir enllestit abans de Nadal d'enguany.

Aquesta mena de teràpia de xoc, ja s'ha vist a Grècia, comporta un enfonsament de l'activitat econòmica, una explosió de la desocupació i pobresa.

Això no li convé pas al país ni a la seva gent. A Andorra li convé un pla per sortir de la crisi.

Els progressistes d'SDP proposem un pacte per la productivitat, que sigui alhora ecològic i social.

Les necessitats són aquí: inversions per a la renovació tèrmica dels edificis, energies renovables, construcció d'habitatges, nou pacte social en favor de l'educació, de l'hospital, de la cultura, de la seguretat i de la justícia.

Ajuda a les persones que perden autonomia funcional i acolliment dels infants.

Aquestes activitats permetrien de recuperar el camí d'una nova ocupació plena, amb llocs de treball de qualitat, sense discriminacions pel sexe i l'origen.

La reconstrucció, sobre unes noves bases, de l'economia comporta l'abandonament de la lògica actual de DA que ha implantat el menyspreu generalitzat.

Els desocupats, que estan sota sospita de ser els responsables de la seva situació, quan és l'organització mal engiponada de l'economia que en té la culpa. Les persones al llindar de la pobresa, sota sospita d'ésser un fardell social, quan és la societat que no els atribueix els mínims de subsistència. Els funcionaris, acusats de no ser productius, quan pel seu consum contribueixen el PIB i la seva activitat professional de producció de serveis públics permet reduir en gran manera les desigualtats.

Els treballadors del sector privat, acusats d'ésser també uns privilegiats perquè tenen una feina, mentre que les seves condicions de treball es compliquen cada dia més.

La reconstrucció que proposem suposa una rehabilitació dels serveis públics amb la finalitat que els funcionaris puguin assumir més bé la seva missió d'interès general.

L'economia social i solidària, indispensable pel desenvolupament dels béns comuns, s'ha de reforçar.

Les empreses i els col·lectius professionals han de reforçar el reconeixement dels assalariats que hi treballen i s'ha de reforçar i, si cal, reconstruir el suport sincer als empresaris que comencen, en contraposició a la lògica financera-bancària especuladora que domina avui i aixafa els petits empresaris.

Andorra, un país econòmicament ferit i malmès, necessita un nou horitzó. La sortida del fosc túnel polític en la qual es troba des de fa set anys no pot ser només econòmica. Però no hi arribarem si es mantenen aquestes polítiques neoliberals que aprofundeixen les desigualtats i alimenten el desastre social.

Ara cal posar en marxa una proposta política alternativa. **President d'SDP**